

שידיעה שבינתיים מחלקת בה, וכל שכן בשבתות?

ומתצינן: קטנות היינו "קטנות דעלמא". והיינו, שאנשים רבים באים על קטנות רבות שבעולם, וכל אחד מהם בא על קטנה אחת בלבד הרבה ביאות. וממנה יש להוכיח ידיעה שבינתיים מחלקת.

ואמרינן: מתניתין דלא כהרין תנא. שהוא סובר ששאלת רבי עקיבא היתה לענין נדה, ורבי אליעזר פשט לו משבת.

דתניא: אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא כך

שאל רבי עקיבא לרבי אליעזר. אלא כך שאל: הבא על אשתו נדה וחזר ובא עליה, בהעלם אחת — מהו? האם חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת מהביאות, כי הביאות מחלקות לענין חטאות. [בתו' ריש פרק כלל גדול בסוה"ד, משמע שהשאלה היתה באופן שטבלה וראתה, אם ימים שבינתיים הוי ידיעה לחלק].

אמר ליה רבי אליעזר: חייב על כל אחת ואחת. מקל וחומר משבת: ומה שבת, שאין בה אלא אזהרה אחת, דהיינו, שהוא מוזהר על השבת והשבת אינה מוזהרת עליו. כלומר, שבכל חילול שבת רק אדם אחד

אין שייך ללמוד על חילוק הימים שבינתיים. וכל זה הוא לפי רב חסדא, אבל לדעת רבה, שהנידון היה על חילוק הגופין, יש לפרש דברי רבי אליעזר כפשוטם, שהוכיח מדין הבא על חמש בהמות, שהוא חייב חמש חטאות, מצד חילוק הגופין. ואם כן הוא הדין בחילוק השבתות, שהם גם כן חשובים כגופין מוחלקים. ועיי"ש בשיטמ"ק.

וכתב הגרע"ק איגר [בהגהתן לשעה"מ איסור"ב יז יא], שלפי זה נמצא, שלדעת רבה, אין דין חילוק גופין בבהמה, שהרי רבי עקיבא השיב לרבי אליעזר, שאין ללמוד שבת מנדה, הואיל ואין השבת מוזהרת עליו, ומטעם זה אמר לו גם כן שהשבת כבהמה, שאין בהם חילוק גופין [וזהו כדעת התוס' לעיל טו ב], אבל לרב חסדא, מאחר והיה פשוט לרבי עקיבא שהשבתות כגופים, אף על פי שאין השבת מוזהרת עליו, אם כן הוא הדין שיהיה חילוק גופין בבהמה, וזהו כדעת הרמב"ם שהובא בהערה 85, המחייב חמש חטאות בבא על חמש בהמות.

שתים, הואיל ואי אפשר לערב את המלאכות שבשתי השבתות, שהרי יש כמה ימים ביניהם, ואף על פי כן, כשבא להשיב לרבי עקיבא על שאלתו, לא השיב לו בתחילה לפי דעת עצמו אלא הוכיח לו מנדה, שגם לפי דעת חכמים החולקים עליו, מכל מקום כאן יהיו מודים שחייב שתים, הואיל והימים שבינתיים נחשבים כידיעה לחלק. אבל לאחר שרבי עקיבא השיב לו שאין ללמוד דין זה מנדה, שוב אמר לו, שלדעת עצמו, כשם שחייב שתים, בבא על הבהמה כמה ביאות, הוא הדין שיהיה חייב כמה חטאות על עשייתמלאכה בכמה שבתות. ועל כל פנים נמצינו למדים מדבריו, שרבי אליעזר מחייב שתים על עשיית שתי מלאכות שוות, אפילו בשגגת שבת, שהרי לרב חסדא, הנידון היה בשגגת שבת.

וכתבו האחרונים, שנראה מדברי התוס' [ד"ה רב חסדא], שהם גם כן פירשו באופן זה, והוסיפו התוס', שלפי זה צריך לפרש, שרבי עקיבא קיבל את דברי רבי אליעזר מצד הדמיון שבין שבת לנדה [ולא מצד קל וחומר, שרבי עקיבא השיב לו על הקל וחומר], שהרי מבהמה